Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Nr. 14. Pris 10 Øre.

Øreskrifter for Folket.

Skytten paa Hvam (af Emanuel Henningsen.)
Den fiffige Rekrut.

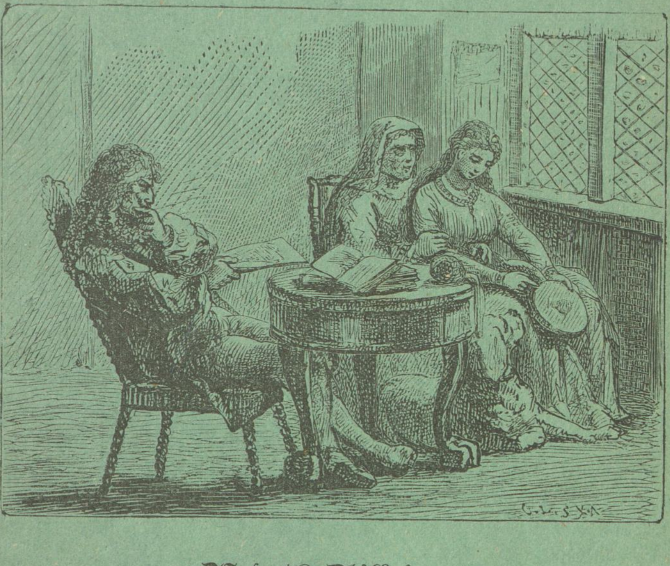

Med 16 Billeder.

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.
Trykt hos J. H. Schultz.
1881.

Regn- og Ruskvejr var det hin Efteraarsaften, da Herremanden paa Hvam *Offe Galt* red ind over Mosen, der strakte sig hen mellem Skovene om Hvam. Tunge Skyer drev hen over Himlen, og en gjennemtrængende raakold Vind kom strygende ind mellem Bakkerne med Støvregn i Følge. Inde fra Mosen klang Vibernes langtrukne Klageskrig, som om de jamrede over det ublide

raa Vejrlig, der havde afløst den korte Sommer. Oppe paa Bakken nær Mosen svajede en afpillet Synderkrop frem og tilbage under Galgen, som der var oprejst. Han havde hængt der hele Sommeren igjennem til Forlystelse for Ravne og Krager og til Skræk og Advarsel for alle Røvere og Ildgjerningsmænd; nu var der ikke længer Fugls Føde paa ham, den vindtørre Benrad knagede ved hver Svingning, den gjorde under Tværbjælken.

Offe Galt skjænkede det alt sammen kun liden Opmærksomhed; han kom fra et Besøg hos Preben Munk paa Palstrup, hvor han hele Eftermiddagen havde siddet ved Tærningerne og drukket om Kap med Preben, Oluf Daa og Hartvig Lykke. De to sidste havde han drukket under Bordet, men Preben havde holdt ham Stangen og, hvad der særlig ærgrede Offe, dertil vundet en skjøn Hoben Penge fra ham. Ja, saa jammerligt et Held havde han haft med sig, at han ikke alene drog hjem med tomme Lommer, men oven i Kjøbet paa Palstrup efterlod sig en Forskrivning paa et hundrede og tredive gode Dobbeltdalere. Intet Under derfor, at Offe var gnaven og brummede over Vejret, medens han, svøbt ind i sin tykke Vadmelskappe, red hen ad Vejen, der førte ind over en Snip af Mosen. Vejen var sølet og opkjørt, Hesten sank med sin tunge Byrde langt ned i Dyndet og kom kun langsomt frem. Af og til satte Offe utaalmodig Sporerne i dens Side, og den slog ind i en kort Galop, som den dog snart paa Grund af Vejens Beskaffenhed og den massive Rytters Tyngde nødtes til at omskifte med en jævn og sindig Fodgang.

„Sad han ikke og grinte over hele Fjæset," mumlede Offe ved sig selv, i det han i Tankerne dvælede ved Spillet, „og jo hidsigere jeg blev paa det, jo mere trak han Flaben om til Ørene . . . Den Ræv! En kan ikke vare sig for ham, endda en ellers ser sig godt for . . . Helvedes skjøn Vin var det, men stærk som den svarte Død . . . Ved det femte Krus plirrede han med Øjnene som en Ugle i Maaneskin, og jeg mente, han nu kunde være over det groveste og til Sinds til at lægge sig ved Siden af Hartvig og Oluf Daa, men det passede ikke . . . Naa, kanske han kan faa Held til at lægge sig der ved næste Omgang . . . Hvad gaar der af hende! Er hun ræd for Spøgelset der oppe paa Bakken!"

Disse sidste Ord var henvendte til Hesten, som spidsede Ører og prustede, som om noget ængstede den. Offe drev den et Slag over Lænden med Pisken, den gav et Sæt fremad, men strax efter stejlede den og blev derpaa staaende stille.

„Hvad er der ved det!" udbrød Offe og fik Hovedet frem fra Kappehætten. Han saa da, at der stod en lavstammet Mandsskikkelse tæt foran ham, og med det samme følte han, at noget haardt, som Enden af en Stok, trykkede ham ind i Sidebenene. „Ha, hvad er det!"

„I maa forholde jer et bitte Korn stille, Naadigherre," sagde Skikkelsen foran ham med en noget hæs og rusten Stemme, „ellers kan jeg ikke svare for noget, for det er min Bøsse, der trykker jer i Siden, og den er løs i Fjedren."

Herremanden trak langsomt Haanden fra Sværdhæftet; han fandt det hensigtsmæssigst at gjøre gode Miner til slet Spil.

„Hvad Ærend har du, siden du opholder mig paa den Maade?" spurgte han gnaven. „Skulde det kanske være Jens Dyre, der ikke selv tør vove sit Skind, men sender mig Bud ved dig? Stræb at gjøre Rede for dig, Natten er kold, og jeg trænger til Hvile efter Dagens Møje."

„Jeg gaar ingen andens Ærende end mit eget," svarede den fremmede, „og jeg kjender ikke en Gang, hvem I er. Men jeg er trængt paa alle Sider, og der er ingen anden Raad. Stræb at komme af Hesten og hold jer i Ro, at Bøssen ikke skal gjøre en Ulykke paa jer. Den er løs i Fjedren, som jeg sagde jer, og jeg tør ikke give for meget Fir for jer."

„Sandt for Dyden, saa tag vare paa den!" sagde Offe Galt med Salvelse. „Halsløs Gjerning har du alt øvet, trods det, at Synderen der oppe i Galgen burde have advaret dig. Han har nu dinglet der hele Sommeren igjennem og kunde have skjellig Grund til at ønske sig Afløsning. Men faar du Held til at bore mig et Hul i Skindet, saa er du da ogsaa Galgen saa vis, som du alt hang der oppe, og Ravne og Krager pillede dine Ben . . . Men lad gaa, jeg vil lade dig fare og give Naade for Ret, og har du ellers Lyst og Mod til at stole paa mit Ord, kan du i Morgen komme op til Gaarden; jeg vil da ikke fare frem imod dig efter Fortjeneste, men se dig til gode med hvad jeg finder rimeligt efter Omstændighederne. Alle mine rede Penge tabte jeg ved Tærningerne til Preben Munk i Aften, og din Pung kan ikke være mere læns end min . . . Tag saa din Skyder til dig og gaa bort i Fred!"

Den fremmede lo tvungent; han holdt det aabenbart for en Krønnike, Herremanden vilde binde ham paa Ærmet. Trykket af Bøsseløbet blev haardere mod Offes Sideben.

„Der er ingen anden Raad, end at I faar sidde af Hesten," sagde han. „Jeg ved ikke, hvad Sind I kan have i Morgen; Nød bryder alle Love, jeg kan ikke slippe det Overtag, jeg har."

„Fordømte Stodder!" raabte Offe vred. „Tvivler du om mit Ord!"

I samme Nu ramte hans knyttede Næve Stimandens Arm med en saadan Magt, at Bøssen fløj til Siden og knaldede af i Luften, og før Røveren kunde værge for sig, laa Herremandens Haand knugende om hans Hals, saa at han gispede efter Vejret og gik bag over.

„Din usselige Vissenpind!" vedblev Offe Galt forbitret og klemte til af al Formue. „Hej, se, hvor han nu sprætter og kommer afsted! Staa stille, din Hund, hvis ikke, klemmer jeg den Slant Liv af dig, der endnu er tilbage, og sparer Natmanden for hans Arbejde . . . Slip min Arm . . . se, nu kan du dog tage imod Fornuft!"

„Naade . . . Naade!" stammede den halvkvalte Stimand, da Herremandens faste Greb løsnedes lidt, saa at han atter kunde trække Vejret.

„Ja vist, Naade mig her og Naade mig der . . . Hvor kunde din visne Usselryg falde paa at binde an med mig? Og da du havde Overtaget, hvorfor vilde du saa tage mig for en Løgner og Fæhund, hvis Ord ikke stod til troende. Det var ilde betænkt af dig . . . Hvad! vil du figte med mig endnu!"

„Nej, nej!"

„Det er viseligt af dig, saa beholder du dog Livet en Dag eller to endnu . . . Hej, hvem har vi der!" raabte Herremanden pludselig, uden at slippe sit Tag, da en Rytter kom til Syne tæt for ude.

„Er det jer, Fader?"

„Mandrup! Ved den hellige Gjertruds Skinker, du kommer netop til Pas!"

„Hvad er der ved det?"

„Det er en Stimand, som vilde pirre mig over Ende. Du hørte vel Skuddet?"

„Det var det, som kaldte mig hid. Jeg anede, det var galt fat. I er da ikke saaret?"

„Nej, nej! Kan du tage ved Stodderen? Træk ham saa op ved dig og klem Halsen sammen paa ham, hvis han ikke forholder sig rolig. Har du ham nu sikkert? Godt, lad os

saa styre sindig hjem efter; jeg blev snart helt kortaandet af den Tur."

Den tykke Herremand pustede ud efter Anstrængelsen og tørrede Sveden af sin Pande; det var sjælden, han indlod sig paa at øve saadanne Kraftstykker. Det smigrede ham imidlertid, at han uden Vaaben havde mægtet at tage Landevejsrøveren til Fange, og da han havde faaet Bugt med sin Stakaandethed, kom han i helt godt Lune ved Tanken derom. Fangen sad forknyt forved Mandrup og syntes sløvt at hengive sig i sin Skæbne.

„Hvordan gik det til, at I fik Bugt med ham, Fader?" spurgte Mandrup, da han mærkede, at Offe havde pustet ud.

„Det gik meget lige til alt sammen," svarede Offe Galt. „Jeg kommer ridende her under Bakken; grimme Vejr var det jo, og Hætten havde jeg trukket op over Hovedet. Saa med et vil Hesten ikke frem, og med det samme formærker jeg, at en sætter mig en Skyder ind i Hjærtekulen. Der var ikke noget ved den Ting at gjøre, uden at finde sig i det. Jeg mente først, det var Jens Dyre, jeg havde for mig, og det lettede jo noget, da jeg formærkede, at det kun var min Børs, det gik løs paa. Den havde dog Preben Munk lettet forud, den Ræv, saa der var ikke noget ved den Ting at fange an. Men det vilde den usselige Stodder ikke tro, og da blev jeg et bitte Korn hastig og slog til Skyderen, saa den gik af i Luften; kværkede jeg da ogsaa Karlen med det samme. Saa var det kun en usselig Vissenpind, der ikke magtede at værge for sig. Sært var det ellers, han turde vove at tage det op med mig."

„Dumt var det," sagde Fangen med et Suk.

„Ja ja, ogsaa det," svarede Herremanden billigende.

De red en Stund i Tavshed, saa tog Stimanden igjen til Orde.

„Hvad Lod vil I unde mig, Naadigherre?" spurgte han ydmygt.

„En Strikke af Natmanden og frit Herberg oppe under Tværbjælken," svarede Offe Galt tørt. „Hvad anden Lod kan saadan en grovselig Synder vel vente sig?"

„Aa nej . . . aa nej," sukkede Fangen. „Men Nød er en skarp Spore, Naadigherre, og Tiden har været trang for mig i mange Maader. I maa ellers tro, at Stimandsfærd ikke ligger for mig . . . men naar en er jaget som et vildt Dyr Dage og Nætter igjennem, saa faar en bjærge sig, som en bedst kan. Det var da heller ikke jere Penge, jeg rakte

Haanden efter; det var bare Hesten, jeg vilde have, I skulde hjælpe mig til."

„Min Hest!" raabte Offe med pludselig frembrydende Vrede. „Vilde din Rakkerhund tage Skimlen fra mig, som jeg selv har lagt til og drættet op! Lad ham glide ned Mandrup, at jeg lige med det samme kan pirre ham ove Ende!"

Med det samme drog Offe Galt sit Sværd, og Mandrup havde Møje med at afholde ham fra at rende det igjennem Stimanden, der skjælvende og forknyt trykkede sig op til ham. Endelig kom Herremanden i Tanke om, at det dog vilde være for stor en Ære, om en saadan Misdæder omkom for en Adelsmands Haand, og han stak brummende Sværdet i Skeden igjen.

„Jeg mente dog, det var kun Penge, Synderen vilde have," sagde han til sidst. „Hvor kunde en tro, han vilde vove at forlange Skimlen! Sad ikke Preben Munk og smiskede for mig, for at jeg skulde sætte den ind i Spillet . . . som om en giver saadant et Dyr fra sig, som Skimlen! . . . Den Stodder maa jo være fra Vid og Sans, at han kunde tænke paa at røve det Dyr fra mig!"

Fangen svarede ikke. Han syntes rent at have tabt Modet og sank fra nu af hen i Tavshed. Snart efter red man ind paa Hvam, og Synderen blev lukket inde i Gaardens Fangehul og efter Mandrups Anvisning givet Mad og Drikke. Da han havde stillet sin Sult og Tørst, sad han der nede i Mørket og sang for sig selv, men det var ikke lysteligt at høre paa, thi Røsten var hæs og rusten, og Visen selv var bedrøvelig nok og blev jævnlig afbrudt af Suk og Klager.

Offe Galt sov ikke videre godt den Nat; hans Æventyr med Stimanden havde bragt hans Blod i en usædvanlig Bevægelse, og tillige ærgrede han sig over det Pengetab, han havde lidt hos Preben Munk. Den Gang han mærkede, at den fremmede vilde ham til Livs, havde hans Tanke strax fæstet sig paa Jens Dyre, Herremanden paa Raastrup. Denn havde nemlig i Vidners Nærværelse undsagt ham og truet ham paa Livet, fordi Offe paa Viborg Snapsting havde rendt sin Kaarde gjennem Jens Dyres Søsterson, Niels Krag til Skjørpinge, og gjort ham halvt til Krøbling for Livstid. Offe havde vel været i sin Ret, thi Niels Krag havde i alle Maader tirret og udæsket ham og revet ham en Studehandel i Næsen, som Offe ikke holdt af, der blev rippet op i; ligeledes var Kaardestødet givet og modtaget i ærlig Kamp.

Men samtidig med, at det gik igjennem Niels Krag, saarede det Jens Dyres Interesser paa den føleligste Maade. Jens havde nemlig hos sig paa Raastrup en ung Myndling Hilleborg Kruse, der foruden at være i Besiddelse af Ungdom og Skjønhed tillige var velsignet med rig Overflødighed af Gods og Guld, og hende havde han udset til at blive Niels Krags Fæstemø. Hilleborg havde vel paa det bestemteste modsat sig denne Plan, thi hun og Mandrup Galt havde for længst i al Hemmelighed givet hinanden deres Tro, men hendes Vægring brød Jens Dyre sig kun lidt om. En Formynders Ret strakte sig vidt i de Tider, og han tiltroede sig Magt nok til at kunne bøje sin unge Frænkes Vilje. Kaardestødet kom ham imidlertid meget paa tværs, thi det holdt Niels Krag fængslet til Sygelejet i mange Tider, saa Forlovelsen mellem ham og Hilleborg maatte bero indtil videre, og værre blev det, da Jens Dyre alt imens opdagede, at der var et hemmeligt Forhold mellem hans Myndling og Offe Galts Søn. Fra den Dag af var Hilleborg indespærret paa Raastrup som i et Fængsel, og al Forbindelse afbrudt mellem hende og Mandrup. Hvert af hendes Skridt blev beluret, og hvert Brev, Mandrup skikkede til hende, blev opsnappet og tilintetgjort.

Saaledes var Forholdene den Aften, da Offe Galt blev overfalden paa Vejen fra Palstrup. Samme Aften havde Mandrup kredset rundt om Raastrup i en pinlig Stemning, uden at vide, hvad han skulde fange an for at faa Hilleborg i Tale. Da han aldrig fik Svar paa de Breve, han havde tilsendt hende, var han noget nær paa det rene med, hvorledes Sagerne stod, og han bandede nu selv sin Dumhed, at han ikke, mens Tid var, havde ført hende bort med sig og friet hende ud af hendes griske Formynders Vold. Han vidste, at Niels Krag nu var saa vidt helbredet, at han hver Dag kunde ventes til Raastrup, hvor da Trolovelsen ufortøvet vilde blive fejret. Med hver Time, der randt, blev Faren for at miste Hilleborg større, og dog vidste han ingen levende Raad for at betvinge den. I sin ophidsede Stemning red han nær ind til Gaarden og tænkte et Øjeblik paa at trænge sig ind til Hilleborg med Magt, men den opdragne Vindebro og Gaardvagten ved Siden overbeviste ham snart om det uudførlige ved dette Forsæt; modløs og tvivlraadig sporede han sin udmattede Hest tilbage mod Hvam. Han fandt nu ingen anden Udvej end at passe Niels Krag op, naar denne drog til Gaarden, og for anden Gang rende ham en Kaarde

gjennem Livet, og med Tanken herom sov Mandrup ind for denne Aften, efter at han en Stund havde ligget og lyttet til Fangens hæse Sang nede fra Fangehullet.

Samme Aften sad Hilleborg Kruse ene i sit lille Kammer paa Raastrup. Hendes Syarbejde var sunket ned i hendes Skjød, og hendes mørke Øjne, der skyggedes af lange silkebløde Øjenvipper, saa tankefuldt nedad. Det var næppe glædelige Tanker, hun var hensunken i; Barmens urolige Bølgen under det snævre Livstykke og et Suk, som af og til trængte sig over hendes Læber, forraadte, at hun var i en oprørt Stemning. Der var ogsaa Spor af Taarer paa de blødt rundede Kinder, og en nervøs Skjælven gjennemfor hende af og til. Denne Aften havde ogsaa været særlig slem for hende. Jens Dyres Folk havde set et Glimt af Mandrup, da han paa sin Hest strejfede rundt om Gaarden, og det var i den Anledning kommet til et heftigt Optrin mellem Hilleborg og hendes Formynder, der haardere end nogen Sinde tilforn havde raset mod hende. Havde hun ikke bedraget ham og spillet under Dække med hans værste Fjendes Søn! Hilleborg havde hævdet sin Ret til at skjænke sit Hjærte til den, hun ansaa for værdigst til at eje det, og det ene Ord havde taget det andet, indtil Formynderen barsk havde befalet hende at tie og forføje sig til hendes Kammer. Han havde med det samme kastet en Skinsygens Gnist ind i Hilleborgs Hjærte, i det han havde sagt hende, at Mandrup gik paa Frieri til Preben Munks Datter Karen. Det var derfor intet Under, at Hilleborg denne Aften var sørgmodig stemt og ikke havde sine Tanker ved Arbejdet.

Der nærmede sig nogen til Døren ude fra, Hilleborg rettede sig op og greb fat paa Sytøjet. Ingen skulde se, hvor forknyt hun var. Det var et ungt smilende Pigeansigt, der kigede ind ad Døren, og Hilleborg følte sig lettet ved Synet af det.

„Kom du kun ind, Jytte," sagde hun.

Den unge Pige fulgte Opfordringen og lukkede forsigtig Døren til efter sig. Derefter stillede hun sig foran Hilleborg, forsøgte at se alvorlig ud, men opgav det igjen og maatte nu le højt. De to unge Piger havde været Legesøstre i deres Barndom og siden stadig færdedes i hinandens Selskab, hvorfor Hilleborg mere betragtede Jytte som en Veninde end som et Tyende.

„Hvor kan du dog le i denne Stund!“ sagde Hilleborg og lagde med en modløs Bevægelse Hænderne sammen.

„Aa, kjære bitte Jomfru,“ svarede Jytte undskyldende, „jeg hørte jo det hele, og da Husbond sagde, at Mandrup

Galt lagde sig efter Karen Munk, havde jeg nær forraadt mig. Jeg stod ved Døren i det lille Gavlkammers og maatte stoppe mit Klæde i Munden for ikke at le."

„Da tykkes jeg dog ikke, det var saa rosomt," ytrede Hilleborg med et Suk. „Jeg har jo ikke kunnet skikke Mandrup Bud i mange Tider; kanske han tror, jeg har slaaet ham af Hu."

„Og saa vender han sig til Karen Munk!" sagde Jytte med en sagte Latter. „Men, Jomfru, har I da aldrig set Jomfru Karen?"

„Nej."

„Men det har jeg! Hendes ene Øje ser i Vest, naar det andet ser i Øst, og under Næsen har hun en Bart som en Lanseknægt. Uf, nej, aldrig vilde Mandrup Galt føre hende hjem! Hun er tilmed svart i Huden som en Kulsvier!"

„Naa, nu maler du vist med for stærke Farver, Jytte," sagde Hilleborg lettet.

„Nej nej, det gjør jeg rigtignok ikke . . . Men det var nu ikke det, jeg kom for at fortælle. Jeg talte i Mørkningen med en Mand der ovre fra Hvam, og han sagde, at Junker Mandrup snart ikke er til at kjende igjen. Altid sidder han paa sin Hest og jager om her i Nærheden, og han ser saa stræng og glubsk ud, som kunde han have Lyst til at hugge løs paa hver en, han traf paa. En Time før stødte Manden paa ham ned bag Bakkerne, og saa spørger Junkeren ham, hvor han skulde hen. „Naa," siger han saa, da han faar det at vide, „hvis du kunde faa fat paa Jytte i Enrum og hviske de to Ord til hende: **Tro** og **Haab**, saa skulde det aldrig blive dig til Skade." . . . Jeg kan snart ikke vide, hvad det skulde betyde," lagde Jytte til, i det hun skjælmsk saa paa sin unge Herskerinde, hvis Kinder havde faaet en friskere Rødme ved hendes Fortælling.

„Du faar have Tak, gode rare Jytte," sagde Hilleborg og rakte hende Haanden. „Du er den eneste, som er mig tro."

„Aa nej, der er dog to foruden mig. Den ene vil jeg ikke nævne, men den anden hedder Hans Ødegaard."

„Jeg ved, at du kan bøje Hans om en Finger; men hvad nytter det mig, Jytte? Man tager jo lige saa meget Vare paa dig og din Fæstemand som paa mig . . . Dog, derfor er jeg jer lige fuldt taknemmelig, og kommer saa vel den Tid, da jeg kan raade mig selv, skal du og Hans faa et Udstyr, som jeg tænker I vil glædes ved."

„Saa gid den Tid maa komme snarest, dog ikke saa meget for vor som for eders Skyld . . . Tys, der kommer nogen op ad Trappen! Lad os tage fat paa Sytøjet.“

Som Følge af denne Paamindelse fandt Jens Dyre og hans Hustru begge de unge Piger i fuldt Arbejde, da de traadte ind i Kammeret. Jens var en høj skindmager Skikkelse med gulladen Hudfarve og skarpe Træk, over hvilke der stadig hvilede et Udtryk af vrantent Lune. Han saa ud, som om han altid gik og ærgrede sig over et eller andet. Hans Hustru Ellen Dyre lignede ham ikke i nogen som helst Maade. Hun var under Middelhøjde, fyldig af Skikkelse og med et endnu kjønt Ansigt, som dog vansiredes en Del ved den ængstelige Usikkerhed, der udtalte sig i ethvert af dets Minespil. Hun havde øjensynlig gjort sørgelige Erfaringer i sit Ægteskab med sin strænge Husbond og var over for ham fuldstændig kuet og viljeløs.

Paa et Vink af Herremanden forlod Jytte Værelset, og medens Ellen Dyre satte sig ved Siden af Hilleborg og tog hendes ene Haand i sin, tog Jens til Orde:

„Jeg haaber, at du nu er kommen til Erkjendelse af din uværdige Opførsel, og vi vil derfor ikke forholde dig den Efterretning, der for en kort Stund siden er kommen til os. Niels Krag skriver, at han senest paa Fredag førstkommende

vil indtræffe her til Gaarden, kanske kommer han før, og er det da vor Agt, at jer Trolovelse strax skal finde Sted."

„Jeg har alt sagt eder min Mening om den Trolovelse," svarede Hilleborg dybt aandende.

„Og jeg har nu sagt dig min!" afbrød Jens Dyre hende haardt. Dermed drejede han sig om paa Hælen og gik.

Hans Hustru blev tilbage og forsøgte at tale den unge Pige til Rette, men Hilleborg var døv for alle hendes Forestillinger, og Ellen Dyre opgav til sidst Ævret med et forknyt Suk. Havde hun maattet raade, vilde der ikke blive lagt deres Myndling et Halmstraa i Vejen; hun gik kun Mandens Ærende. Efter at hun endnu en Stund havde talt med Hilleborg, kyssede hun hende kjærlig paa begge Kinder og forlod hende. Hidtil havde Hilleborg holdt sig rolig; men da Døren havde lukket sig efter Ellen Dyre, skjulte hun Ansigtet i sine Hænder og brast i en bitter Graad. Hun syntes, at alt saa mørkt og trøstesløst ud for hende, og at hun før eller senere maatte bukke under i Kampen.

Næste Morgen skinnede Solen ind gjennem Ruderne paa Hvam, da Offe Galt sad ved Davrebordet og tog for sig af Retterne med god Appetit. Mandrup gik op og ned ad Gulvet, han var for længst færdig med at spise. Endelig lagde Offe Skeen til Side, tørrede Skjægget af og lagde sig magelig tilbage i Stolen, der knagede under hans tunge Vægt.

„Lad os saa faa Synderen her op, Mandrup."

„Hvad vil I gjøre med ham, Fader? Kunde I ikke være til Sinds at lade den sølle Stodder løbe?"

„Lade ham løbe!" gjentog Offe forbavset. „Er du galen, Mandrup! Kan jeg lade en Stimand løbe, der har formastet sig til voldelig at anfalde en Herremand paa Liv og Gods. Jeg mærker endnu hans fordømte Skyder i mine Sideben. Og saa bare tænke sig, at det var Skimlen, hans Hu stod til, det Dyr, jeg selv har lagt til og opdrættet paa bedste Maade, saa ingen ved Mage til Hest i mange Miles Omkreds. Jeg kan se Preben Munk gnide sig i Hænderne, om det Paafund var lykkedes; han smiskede nok for at faa den i sin Vold . . . Lade en saadan Synder løbe! Du er mig en sær Karl, du!"

„Han har klaget sig ynkelig hele Natten. Han har bestemt haft Straf nok i den Skræk, han har gjennemgaaet."

„Hvad! er det ham, der har jamret sig saadan, det

Spøgelse! Jeg troede, det var Husholderskens Katte, der holdt Styr og vækkede mig ved Midnat. Saa stod jeg op og hev en af mine Ridestøvler ud af Døren. Jeg tyktes dog, det hjalp et bitte Korn, for strax efter sov jeg ind igjen.

Nu kan du skikke Ridefogden efter ham; jeg vil dog selv forhøre Karlen, inden jeg giver ham i Fogdens Hænder."

Mandrup adlød, og kort efter kom Ridefogden trækkende med den fangne. Denne saa bleg og medtaget ud, og Benene rystede under ham, medens hans Blik vandrede fra det velbesatte Bord til Offe og Mandrup. Ridefogden lukkede Døren og stillede sig paa Vagt uden for den.

„Naa du," begyndte Offe Galt, „hvad hedder du saa?"

„Helle Graa," svarede den adspurgte ydmygt.

„Hvor er du fra?"

„Sønder nede fra Skjørpinge. Der var jeg Skytte."

„Hvorfra? Fra Skjørpinge, siger du?“ udbrød Offe og vexlede et Blik med Sønnen. „Hvad er det, den Mand hedder der nede? Er det ikke Jens Urne?“

„Nej, Herremanden hedder Niels Krag.“

„Ej, ej . . . en Søsterson til . . . hvad er det nu, han hedder?“

„Han er en Søstersøn til Jens Dyre paa Raastrup.“

„Det har sin Rigtighed alt sammen,“ sagde Offe, „for det kjender jeg lige saa godt som du. Men sig mig nu, hvorfor du er kommen her til Egnen, og jeg vil nu slet ikke true dig paa nogen Maader, men siger du ikke Sanden, skal jeg lade Ridefogden skrue dine Tommelfingre sammen, saa det skal knage i hele din Krop. Du bliver jo dog hængt, hvordan det saa gaar, ved du.“

„Jeg skal sige, hvad sandt er,“ svarede Helle og blev en Kjende blegere, end han før havde været. „Jeg rømte fra Skjørpinge, fordi jeg slog min Husbond til Jorden.“

„Ja, der har vi det!“ raabte Offe Galt. „Er det ikke, som jeg siger, at Herremanden nu om Stunder ikke er sikker paa Liv og Lemmer! . . . Du slog ham! Saadan en Vissenpind; kunde han ikke staa sig for dig?“

„Nej, for der har andre Folk haft fat i ham før.“

„Hvem da?“ spurgte Offe og strøg sig om Skjægget.

„Det var en Herremand, som hed Offe Galt, en rettens mægtig Slagsbroder, efter hvad der siges . . .“

„Naa naa, saa saa,“ afbrød Offe ham sindig. „Det er ellers mig, du snakker om, maa du vide.“

Helle saa forskrækket op paa ham og tav. Han mente vel, at hans Sag kunde have staaet bedre, om han havde sparet sine sidste Ord.

„Det vil vi nu lade fare,“ vedblev Herremanden, „for en skal dømme upartisk og efter Loven. Men hvorfor slog du saa Niels Krag?“

Helle Graa stod et Øjeblik kæmpende med sig selv, og hans Øjne fyldtes med Taarer. Han tørrede dem bort med Bagen af sin Haand og svarede derpaa:

„Der var en bitte Pige der nede, som jeg holdt af, og som holdt af mig igjen, og hende vilde Herremanden ikke lade være i Fred, endda hun ikke vilde have med ham at gjøre. En Dag var jeg paa Jagt med ham, og da kom vi forbi Huset, hvor hun boede. Herremanden gik der ind og bød mig blive udenfor, men knap efter hørte jeg hende raabe mig til Hjælp, og da jeg kom der ind, stod han og brødes med

hende. Da slog jeg ham, saa han blev liggende sansesløs paa Gulvet, og Katrine og jeg skyndte os bort fra Stedet; jeg mente, jeg havde slaaet ham ihjel, men Dagen efter var hans Folk ude efter mig, og det var alt det, at jeg slap fra dem. Jeg blev jaget som et vildt Dyr, og ingensteds var jeg sikker. Saa drog jeg nord op og kom i Aftes sulten og udmattet her til. Jeg kunde ikke være sikker for, om jeg ikke alt i Morgen blev indhentet og tagen fangen, men kunde jeg faa fat paa en god stærk Hest, var der vel Raad til at slippe fra dem. Saa var det, jeg anfaldt jer."

Han tav, og Offe saa en Stund grundende paa ham. Derefter sagde han:

„Jeg tvivler nu slet ikke paa, at det er sandt, hvad du der har fortalt. Men du er lige godt en stor Synder og Misdæder og hjemfalden til Mestermanden. Dog skal du ikke lide Sult eller Nød i den Tid, der gaar, før Dommen er fældet. Jeg vil handle ret og billig imod dig i alle Dele."

„I kunde give mig den Mands Liv, Fader," udbrød Mandrup. Og i det han vendte sig til Helle Graa, vedblev han: „Hvad vilde du tykkes at være den Mand skyldig, der var dig naadig og god og friede dig ud af Mestermandens Haand?"

„Alt, mit Liv og Blod!" raabte Fangen med bævende Læber. „Den Troskab, som Hunden viser, naar den gaar i Døden for sin Herre!"

„Fader, giv mig den Mand," gjentog Mandrup. „Aldrig har jeg trængt haardere til ham end i denne Stund, da Hilleborg er ved at rives af min Haand."

Offe Galt trykkede sig en god Stund ved at give sit Samtykke til, at en saa halsløs Gjerning som den, Helle havde øvet, skulde gaa upaatalt hen, men da Mandrup havde talt affides med ham, blev Enden dog den, at Herremanden indskrænkede sig til at indprente Helle, at om han ikke vilde have sin Sjæl fordømt til Helvedes evige Pine, maatte han i hele sit øvrige Liv lægge klart for Dagen, at han bittert angrede den grovselige Synd, han havde begaaet. Helle hørte ydmygt efter denne Tale, men hans Blik hang ved Mandrup imens, som om han vilde sige, at det var denne, han skyldte Taknemmelighed.

Op ad Formiddagen havde han en lang Samtale med Junkeren, og Følgen af den blev, at Helle ved Middagstid, vel udrustet og til Hest, gav sig paa Vejen til Raastrup. Her indtraf han hen paa Eftermiddagen og mødte Jens Dyre

nede i Gaarden. Helle vidste, at Udfaldet af hans Sendelse beroede paa, om Jens Dyre var kjendt med hans Forhold eller ej, og før han steg af Hesten, henkastede han derfor Spørgsmaalet:

„Naadigherren er vel ikke kommen end?“

„Nej,“ sagde Herremanden, „men vi venter ham her til Gaarden paa Fredag. Hvor kommer det sig ellers, at du er her?“

„Jeg har været i Naadigherrens Ærende nord paa, og han bød mig tøve her, til han selv kom, om I ellers vilde unde mig Husly og Kost imens.“

„Det kan der vel blive Raad for,“ sagde Jens Dyre. „Hvor længe er det, siden du gav dig paa den Rejse?“

„Saa paa vel fjorten Dage. Det har været en stræng Rejse nok, maa Naadigherren tro.“

„Ja, nu faar du hvile dig ud, til din Herre kommer,“ sagde Jens Dyre. „Der er Ridefogden henne, lad ham anvise dig Plads for Hesten og dig selv.“

Helle Graa aandede lettere, da Herremanden vendte ham Ryggen. Han gav sig i Snak med Folkene og lod, som han var hjemme der paa Gaarden; men Hilleborg kunde han ikke nærme sig. Hun sad det meste af Dagen inde i sit Kammer, og der hen turde han ikke vove sig, for ikke at vække Mistanke. Ved Aftens Tid stødte han paa Jytte nede i Gangen ved Borgstuen og holdt hende tilbage, da hun vilde ile ham forbi.

„Tro . . . Haab,“ hviskede han og stak hurtig et Papir i hendes Haand. Jytte saa paa ham med store Øjne, men gjemte hurtig Papiret paa sit Bryst. Hun ilede med lette Fjed op ad Trappen til Hilleborgs Kammer. Der blev Papiret taget frem, og Hilleborg læste det igjennem med blussende Kinder og straalende Øjne, medens Jytte med spændt Forventning stod og saa til.

„Er det ikke fra Junkeren?“ spurgte hun, da hendes Herskerinde for tredje Gang begyndte at læse Sedlen for fra.

„Jo, det er,“ hviskede Hilleborg glad. „Vi kan stole paa Overbringeren. I Morgen Aften vil Mandrup holde neden under Bakken med Heste og føre os til Hvam. Men hvordan skal vi slippe ud her fra, naar Vindebroen er trukken op?“

„I maa strax blive syg og gaa i Seng,“ foreslog Jytte.

„Hvad nytter det?“

„Saa passer de ikke saa nøje paa os . . . Nej, det

baader ikke, for saa vil Naadigfruen selv pleje eder. Vi maa ty til et andet Paafund."

Men hvor meget Jytte end lagde sit Hoved i Blød, fandt hun ikke paa Raad. Den ene Plan efter den anden blev drøftet og forkastet som uudførlig. Til sidst tav begge de unge Piger helt stille og saa modløse paa hinanden.

„Skytten maa hjælpe os," sagde Jytte endelig og rejste sig fra sin Plads. „Han har kanske alt en Plan, og Hans Ødegaard maa da hjælpe ham at sætte den i Værk. Jeg vil gaa ned og se at faa ham i Tale."

Hun skyndte sig ned ad Trappen og kigede ind i Borgestuen. Helle var der ikke, men Hans Ødegaard, en høj bomstærk Karl, sad mageligt i en Krog og syntes at være ved at blunde lidt. Jytte gik hen til Gaarddøren og saa ud; i det samme kom Helle gaaende op ad Trappen.

„Ved I Raad til at komme ud af Gaarden?" hviskede Pigen.

„Det tænker jeg," svarede Helle, „men I maa selv give jer paa Vej til Broen, naar I hører mig synge . . . Ha, hvad er det!"

Grunden til dette Udraab var, at han følte sig greben i Nakken af to jærnhaarde Næver og løftet op fra Jorden, medens en brummende Lyd, som af en saaret Bjørn, naaede hans Øre. Han gjorde fortvivlede Anstrængelser for at slippe løs, men forgjæves. Næverne holdt ham fast som i en Skruestik. Jytte lo sagte og fornøjet.

„Slip ham, din Tosse!" sagde hun.

„Nej," svarede Hans Ødegaard, thi ham var det. „Hvad har han med dig at prate! Hvi stak han Papir til dig før og hviskede med dig nu! Saa jeg det kanske ikke! Jeg skal knuse . . ."

„Tys, stille! Er du da rent taabelig! Han kommer jo med Bud fra Junker Mandrup, og du skal hjælpe ham med at faa Jomfruen bort."

„Naa saadan!" sagde Hans og slap forvirret sit Tag, og efter at Jytte skyndsomst havde sat ham ind i Sagen og formanet ham til den yderste Forsigtighed, ilede hun tilbage til Hilleborg, hvem hun leende fortalte, hvorledes hendes Fæstemand i et Anfald af Skinsyge nær havde klemt Livet af Skytten.

Næste Dag var det et raakoldt Efteraarsvejr. Helle kastede ved Middagstid Bøssen paa Skulderen og slentrede bort fra Gaarden. Inde i Raastrup Skov ventede Mandrup

paa ham, og de taltes en Stund ved i Skjul bag Krattet. Til sidst sagde Mandrup:

„Jeg stoler paa dig og forventer, at du tjener mig af al Formue. Gaar det godt, skal du faa dine gode Dage herefter som Skytte paa Hvam. Alt i Gaar skikkede jeg Bud sønder ned efter Pigen, du har kjær. Udstyr skal I faa, baade af liggendes og siddendes, og jert Bryllup skal jeg holde. Jeg tænker vel, du skal blive tilfreds med din Løn."

Helle hørte paa ham med fugtig glinsende Øjne, saa bøjede han sig og kyssede Mandrup paa Haanden.

„Gud lønne eder," sagde han, „jeg mægter kun at give eder mit Liv derfor."

En halv Time efter kom Skytten tilbage til Gaarden og fortalte, at han havde fulgt Sporet af et stort Stykke Kronvildt, som han ventede at kunne træffe i Lejet inden Aften. Han spiste sin Mad, talte et Par Ord med Hans Ødegaard og gav sig atter afsted med Bøssen i Armen og Hirschfængeren ved Siden.

Hen paa Eftermiddagen blev Vejret fugtigt og taaget, og Skumringen brød tidlig frem. Jens Dyre holdt sig inde i Stuen og drak varmt Rostockerøl; han havde ondt over Lænderne og var mere gnaven end til daglig Brug. Oppe i Hilleborgs Kammer sad de to unge Piger og lyttede med bankende Hjærter eller forsøgte at se ud gjennem de taagede Ruder. Nede ved Vindebroen stod Hans Ødegaard og en anden Karl i treven Samtale.

Der faldt et Skud inde mellem Bakkerne, det lød dumpt og hult gjennem den taagede Luft. En halv Snes Minutter efter kom Helle ilende over Broen.

„Nu fik jeg Held til at ramme Hjorten," sagde han. „Den ligger der henne bag Bakken. Lad os nu i Hast faa den hjem, før Broen bliver vundet op. Kan en af jer gaa med mig?"

„Jeg bliver helst hjemme," svarede Hans Ødegaard og gabede.

„Vil du passe Broen imens, saa gaar jeg med," sagde den anden Karl.

„Det skal jeg nok."

Helle saa sig om. Alle Folkene var søgte ind til Kvældsnadveren i Borgestuen, og Gaardspladsen var øde og tom. Han gav sig til at synge en Jægervise med en Røst, der skingrede over hele Gaarden, og skyndte sig med Karlen ud

over Broen. Hans Ødegaard blev tilbage og lyttede spændt, medens han saa hen til Trappen.

Et Øjeblik efter smuttede to indhyllede Skikkelser ud ad Døren og ilede langs med Muren hen til ham. Det var Hilleborg og Jytte.

„Lad os saa komme afsted," sagde den sidste, „der er ingen Tid at spilde!"

De skyndte sig ud over Broen, og Hans fulgte efter. Jytte kastede et Blik tilbage til Gaarden og udbrød:

„Stræb, stræb! Der er nogen oppe i Kammeret, jeg kan se Lys gjennem Ruderne! De har kanske alt fornummet, at vi er rejste fra Gaarden!"

„Der kommer Folk ridende for ude," sagde Hans, som med lange Skridt holdt sig ved Siden af Pigerne, „jeg kan høre Hovslag af tre Heste."

„Det er Junkeren! Stræb, bitte Jomfru, nu er Frelsen nær!"

Man ilede nu fremad i Løb og havde snart naaet Toppen af Bakken. Hovslagene kom nærmere og nærmere, med et hørte de op. Et Øjeblik efter kom en Skikkelse springende frem mod de flygtende, og de kjendte Helle Graa.

„Vi er om en Hals!" stønnede han aandepustende. „Det er Niels Krag, som kommer der henne med to Svende. Han taler med Karlen, som fulgte med mig, og jeg hørte, han bandede mit Navn . . . Løb ind over Marken, henne ved Skovbrynet under Bakken holder Junkeren. Jeg vil imens søge at lede dem vild . . . Hør, der kommer ogsaa Folk nede fra Gaarden . . . Gud naade, det bliver vist en simpel Brudefærd for mig!"

Atter kom Lyden af rappe Hestehove for ude, og nede fra Gaarden hørte man Raaben og Støjen. Hans Ødegaard førte de unge Piger ind over Marken. Endnu en kort Stund skimtede Skytten deres Skikkelser gjennem Taagen, derefter skjulte en Kæmpehøj dem for hans Øjne. Han hørte Hundeglam i Retning af Gaarden, foran sig saa han Rytterne jage op ad Bakken. Om et Øjeblik vilde de naa Folkene fra Gaarden, og alt være forraadt. Han kastede sig ned bag en Busk ved Siden af Vejen, og strax efter for Rytterne ham forbi, uden at opdage ham.

Men den Frist, der blev ham givet, var kun kort. Et Øjeblik efter fik Gaardens Hunde Færten af ham, og baade Rytterne og Folkene fra Raastrup fulgte efter dem. Helle kunde høre Jens Dyre bryde ud i Forbandelser. Han rejste

sig op og løb ind over Marken til den modsatte Side af den, ad hvilken de andre Flygtninge var dragne. Her skraanede Markerne jævnt ned mod udstrakte Moser. Kunde han vinde der ned og komme over Aaen, var der endda Udsigt til Frelse, men der var ikke stor Rimelighed for, at der levnedes ham Tid dertil, i Fald hans Forfølgere slap Hundene løs.

Ret som for at betage ham Haabet, lød i det samme Jens Dyres Røst:

„Slip Hundene! For Djævlen, vi kommer jo ingen Vej paa den Maade! De rører ikke Pigerne, og Skytten maa de for mig slaa i Stumper og Stykker!"

En Stønnen trængte sig frem af Helles Bryst. Han trak sin Hirschfænger ud af Skeden og fortsatte sin Flugt med størst mulig Hurtighed. Et Øjeblik efter glammede Hundene stærkere, Tegnet paa, at de nu var slupne fri. Hestenes Hovslag lød nærmere og nærmere, en kort Stund endnu, og han vilde være indhentet.

„Gud naade . . . Gud naade!" stønnede han og standsede med gispende Aandedrag. Han vendte sig om og saa to Skygger jage hen over Marken, efterfulgte af en Rytter. I et Nu var Hundene ham inde paa Livet, den forreste styrtede rallende om paa Ryggen med gjennemstungen Strube; den anden slap sit Tag i hans Arm ved Rytterens bydende Tilraab. Helle saa, at det var Niels Krag, og greb fastere om sit blodige Værge.

„Fordømte Hund!" skreg Herremanden. „Hvor er Pigerne?"

„De er vel nu undslupne jer for stedse, Niels Krag," svarede Helle. „Lige for Lige, det faar I nu at mærke!"

„Saa tag din Løn med det samme!" raabte Niels Krag og førte et Hug efter ham. Helle afbødede det med sit Vaaben og prikkede Hesten i Bringen, saa den stejlede. Men med det samme sprang Hunden atter løs paa Skytten og borede sine Tænder dybt i hans Skulder. Han tumlede tilbage og tabte Hirschfængeren ud af den lammede Haand. Niels Krag brast i en haanlig Latter.

„Vel betænkt, vil jeg hellere lade dig dingle under Bjælken," sagde han; „det vil være mere opbyggeligt for dine Lige . . . Se, der kommer alt Jens Dyre ridende. Det baader dig nu bedst i at holde dig i Ro."

Men det var ikke den paa Grund af Lændeværk langsomt farende Jens Dyre. Det var en ung kraftig Mand, der i flyvende Fart satte over Marken lige mod Herremanden,

og inden denne tænkte paa at værge sig, stødte de to Heste sammen, og Niels Krag og hans Dyr styrtede hulter til bulter hen ad Jorden.

„Kom med Haanden, Helle, sæt Foden paa min!“ lød Mandrup Galts Røst. „Saadan . . . Nu op! Farvel, Niels Krag, god Lykke til Pigejagten!“

Han gav sit raske Dyr af Sporerne, og med Helle Graa bag ved sig paa Sadelen satte han af i Galop. Kort Tid efter var han forsvunden i Taagen. Da Jens Dyre og hans Folk strax efter kom til Stedet, fandt de Niels Krag liggende paa Jorden med brækket Ben ved Siden af den døde Hund. Han klagede sig ynkelig, og da man først havde faaet ham bragt i Hus, var det for sent at sætte efter Flygtningene.

Inden Jens Dyre endnu havde faaet nedlagt retslig Indsigelse derimod, var Mandrup Galt og Hilleborg Kruse Mand og Kone. Offe Galt havde klogelig holdt sig helt uden for Sagen og ladet Sønnen raade sig selv. Des bedre kunde han nu, da det kom til Proces, støtte ham med Raad og Daad. Baade Jens Dyre og Niels Krag rejste Sag mod Mandrup Galt, men Enden blev dog, at Mandrup trak sig helskindet ud af Historien, om han end, for at redde Helle Graa, maatte ofre en større Sum Penge. Den eneste, der klagede over disse Penge, var Offe Galt, som ikke kunde glemme Skyttens Anslag mod Skimlen og fandt det stridende mod alle guddommelige og menneskelige Love, at en saadan Synder skulde kjøbes fri for Straf som en velbaaren Herre. De unge Folk ofrede derimod gjærne Pengene; de var alt for lykkelige med hinanden til at se saa nøje paa Skillingen, og desuden var de nu, da Hilleborgs Arv blev udbetalt, rige Folk. De tog Bolig paa Hvam efter Offe Galts udtrykkelige Forlangende, og her levede de i Lykke og Glæde med hinanden og i god Forstaaelse med den gamle. Da der kom Smaafolk til Huset, blev Offe meget sparsommelig og paaholden. Han maatte jo se at efterlade noget til sine Børnebørn, sagde han, naar Preben Munk forgjæves søgte at lokke ham med Terningerne, og Tiderne blev Aar for Aar mere dyre og trykkende. Ikke des mindre efterlod Offe Galt sig en rig Arv, da han i en høj Alder gik til Hvile.

Hilleborg og Mandrup havde imens sørget for deres Venner paa bedste Maade. Helle Graa blev Aaret efter Bortførelsen Skytte paa Hvam og lykkelig gift med den Pige,

han havde lidt for, og aldrig havde Mandrup Galt en mere tro Mand i sin Tjeneste. At Jytte ligeledes blev forenet med Hans Ødegaard, er en Selvfølge. Hans fik Plads som en Slags Borgfoged paa Gaarden, medens Jytte fik det meste af Husvæsenet under sin Bestyrelse. Senere hen hjalp Hilleborg dem til en Fæstegaard under Hvam, og her viste Hans Ødegaard sig saa virksom og driftig, at han inden ti Aar derefter sad som Ejer i Gaarden. Den muntre Jytte var for øvrigt den styrende, baade ude og inde, og kun en Gang imellem, naar Hans fik et kort Anfald af Skinsyge, fandt hun sig i Kvindens medfødte beskedne Lod: at være sin Mand underdanig.

Emanuel Henningsen.

Den fiffige Rekrut

eller

hvert paa sin Side.

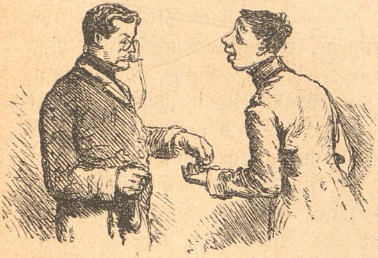

„Se, her er Penge, nu løber du, alt
hvad Remmer og Tøj kan holde,
og bringer lidt Peber og Taffelsalt,
før Retterne bliver kolde!"

„Ja vel, Hr. Løjtnant!" Og Jens afsted
i rask Galop over Gaden,
for snarest mulig at komme med
lidt Peber og Salt til Maden.

„Paa en Tallerken?“ — „Ja vel, ja vel,
naar blot I jer skynde vilde,
for det var ilde, hvis jeg fik Held
til at komme en Stund for silde!“

Saa iler han over Gaden, alt
hvad Remmer og Tøj kan holde.
„Nu faar han da baade Peber og Salt,
før Retterne bliver kolde!“

At vente er ingen hyggelig Sag,
det maa Hr. Løjtnanten sande.
„Monstro han kommer igjen i Dag?“
han brummer med rynket Pande.

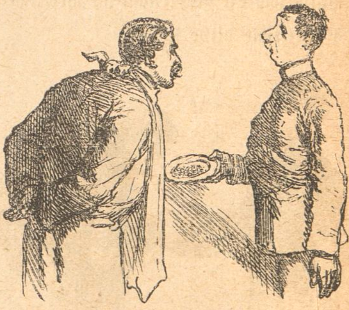

„Hvert paa en Side du skulde lagt,
din Dosmer har det jo blandet!
Saa løb da atter af al din Magt
og skaf mig flux noget andet!“

„Hvert paa en Side . . . ja vel, for ſaa kan det da ej blive blandet."

„Se, her er Peberet, men hvorpaa vil Jens nu have det andet?"

„Hvert paa en Side; kom nu med Salt, før Retterne blive kolde!"

Saa ſtyrer han atter mod Hjemmet, alt hvad Remmer og Tøj kan holde.

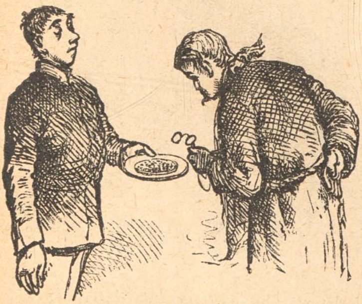

„Se, her er Saltet, Hr. Løjtenant!" — „Ja, ſaadan kan jeg det lide".

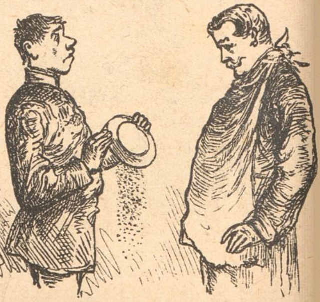

„Men Peberet, Jens?"—„Ja, det er ſandt, det er paa den anden Side!"

Øreskrifter for Folket.

Under denne Fællestitel vil efterhaanden udkomme en Række særdeles billige Hæfteskrifter, foreløbig indeholdende følgende udvalgte Fortællinger af „Folkets Almanak“:

Nr. 1. **12 Fortællinger** af Folkets Almanak, med 30 Bill. 40 Øre.

— 2. **Kjærlighed og Had**, Fortælling af C. A. Thyregod. — **Lindormen** efter Hebel, m. m. Med 10 Billeder. 10 Øre.

— 3. **Det ene Fornødne**, af Chr. R. — **Vilhelm Tell** af Anton Nielsen. — **En uventet Tilstaaelse** — **Et Væddeløb.** — **Nisserne i Bjærgby Bakke** af Em. Henningsen m. m. Med 8 Billeder. 10 Øre.

— 4. **Fra Oldtiden** af Fr. W. Horn. — **Petersens Grise** af A. Andresen. — **Husmandsfamiliens Middag** af Camillo Brun. — **Historien om hvordan Jens Rodbro fik Korset**, fortalt af ham selv m. m. Med 14 Billeder. 10 Øre.

— 5. **En Gudsdom**, Fortælling af Knud Skytte. — **Efter en Sygdom.** Med 4 Billeder. 10 Øre.

— 6. **Nissernes Julekvæld** af Emanuel Henningsen. — **Troldkonen i Stenbaaden**, ved Carl Andersen. — **Til Kukmanden kom**, jysk Skjæmteæventyr ved Evald Tang Kristensen. Med 13 Billeder. 10 Øre.

— 7. **Kvindetroskab** af Zakarias Nielsen. Med 4 Bill. 10 Øre.

— 8. **Baadsmanden fortæller** af C. Middelboe. — **Den ny Avis eller den uheldige Peter.** — M. m. Med 12 Bill. 10 Øre.

— 9. **Spøgelsevognen**, efter en sand Begivenhed fortalt af Em. Henningsen. — M. m. Med 7 Billeder. 10 Øre.

— 10. **Enkens fortabte Søn**, Fortælling af C. A. Thyregod. Med 4 Billeder. 10 Øre.

— 11. **Ridefogdens Søn**, Fortælling af C. A. Thyregod. — M. m. Med 11 Billeder. 10 Øre.

— 12. **Et fattigt Hjem**, Fortælling af Anton Nielsen. — **Agnete med Guldhaaret.** Med 5 Billeder. 10 Øre.

— 13. **Geoachino.** Fortælling fra Italien af P. P. — **Mosede Hans**, et Sagn. — M. m. Med 8 Billeder. 10 Øre.

— 14. **Skytten paa Hvam**, Fortælling af Emanuel Henningsen. — **Den fiffige Rekrut.** Med 16 Billeder. 10 Øre.

— 15. **Kjødædende Planter** af E. Toepfer. — **Filipsens Skat**, Fortælling af Knud Skytte. — **Bjærgmandens Salve.** — M. m. Med 13 Billeder. 10 Øre.

— 16. **Dyrplageren**, Fortælling for Ungdommen af Emanuel Henningsen. — M. m. Med 8 Billeder. 25 Øre.

— 17, 18, 19 og 20. **Muntre Fortællinger** à 25 Øre.